

12-ю гадавіну настрывіцкай рэвалюцыі

БССР адзначыла адкрыццём новых фабрык, калгасаў, электрастанцый

Сотні тысяч працоўных у гарадох і вёсках дэманстравалі сваю адданасць ленынскай партыі, сваю непахісную волю будаваць і пабудаваным сацыялізмам — Выканаем у 4 гады плян вялікіх работ, — ударым бесперарывнай па марудных тэмах, — узмацнім наступленне на капіталістычныя элементы гораду і вёскі, — пераможам труднасьці сацыялістычнага будаўніцтва, — выкінем са сваіх радоў панікёраў, ныцікаў і малавераў, — пад гэтымі лёзунгамі прайшло святкаваньне 12-й гадавіны

Уступілі ў строй

Святкаваньне 12-й гадавіны Настрывіцкай БССР адзначыла ўрачыстым адчыненнем новых прадпрыемстваў — новых фабрык і заводаў.

У НОВА-БАРЫСАВЕ адбылося ўрачыстае адчыненне скончанай пабудовы новай запалкавай фабрыкі «Чырвоная Барзіна». У новыя цэхі «Чырвоная Барзіна» ў хуткім часе ўваляцца 1.200 новых рабочых. На гледзены на спробы швэдзкіх запалкавых каралёў сарваць будаўніцтва фабрыкі шляхам адмовы выканаць нашы заказы на машыны, фабрыка абсталюецца на апошнім слове тэхнікі. Частка машын выраблена на савецкіх заводах.

У МЕНСКУ адбылося ўрачыстае адчыненне новага зборнага цэху на заводзе «Энэргія» і дому чананьня для грузчыкаў.

У ВІЦЕБСКУ, у дні Настрывіцкай пушчана новага гарбарня. Адчынены 4 кнобы для рабочых.

У Воршы пушчана завод фруктовых і ягідных сокаў.

У Мясціслаўлі пушчана гідрэлектрастанцыю ў Быхаве — электрастанцыю, якая дадуць святло аэрачным вёскамі.

У акругах БССР адкрыты 7 радзіа-трансільяцыйных вузлоў, у тым ліку ў Віцебскай, Магілёўскай, Гомельскай і Менскай акругах.

УРАЧЫСТЫ ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГАРСАВЕТУ

6-га лістапада ў Белдзяржтэатры адбыўся ўрачысты пленум Менскага гарсавету разам з прадстаўніцамі партыйных, прафесійных і грамадзянскіх арганізацый і чальцаў Менскага гаргарадзю, прысвечаны 12-цігоддзю Настрывіцкай рэвалюцыі.

Пленум адкрыў тав. Анисючы, які адзначыў вялікі дасягненні працоўных Менску за 12 год пралетарскай дыктатуры.

Старшыня СНК БССР тав. Галадзедз зрабіў даклад аб міжнародным і ўнутраным становішчы БССР.

Тав. Галадзедз парабачыла сямімісячны працавы перыяд у БССР і капіталістычным свецкам і асветніцкім пляхам сацыялістычнага будаўніцтва БССР. Тав. Галадзедз ахарактарызаваў дасягненні першага году падціжку ў БССР. Доклад прыняты сагалі 3-х гадзі.

Гучнымі воплескамі пленум спаткаў

У дні свята арганізаваны новыя калгасы

ЕЛБСК. (Па тэлеграфу). У адзінку гадавіны Настрывіцкай рэвалюцыі, агудны сход працоўнага саюза вёскі Жукі і хутароў Чардын і Ваўчэ, Бараніскага раёну, у ліку 127 гаспадароў, паставілі арганізаваць калгас на плошчы ў 3.000 гектараў. Калгасу дава назва «Чырвоны Настрывіч».

КАСЬЦЮКОВІЧЫ. (Па тэлеграфу). У гэты дзень святкаваньня Настрывіцкай рэвалюцыі ў Брадавіцкім сельсавета арганізаваны калгас на плошчы каля 2.500 гект. Калгас названы імя 12-ці годдзя Настрывіцкай рэвалюцыі. Багуля «Савецкая Беларусь» у Ніваўскаім сельсаветае ўваўнява за лік пачатковых вёсак да 4.000 гектараў.

Прадстаўнікі Ураду БССР і ЦК партыі вітаюць рабочыя калёны на Пляцы Воі.

Прадстаўнікі Ураду БССР і ЦК партыі вітаюць рабочыя калёны на Пляцы Воі.

Калгас-гігант на 80 тысяч гектараў

У Вабруйскай акрузе адбылася агульная канферэнцыя калгасніцкай і Жалобіскага раёнаў. Канферэнцыя праводзіла сваю работу ў дні Настрывіцкага свята. У аднак 12-й гадавіны Настрывіцкай рэвалюцыі арганізавань адна калгасніцкага на плошчы ў 80 тысяч гект.

Канферэнцыя паслала ЦВК і СНК БССР тэлеграму, у якой запэўніла, што калгасніцкі прыклад усё меру да правядзення ў гэтым дырэктывы партыі і савецкай ўлады аб рэканструкцыі народнай гаспадаркі.

Уперад, да новых перамог!

Разам з ясным сонцам працуюся горады.

Упрыгожаны шматлігімі транспарантамі, зелінай, сцягамі бы выкладзены такім святлівым Вельмі ўжо нечаканымі былі вясёлыя сонечныя праменьні, якія выгледзілі з шэрай імглы. За апошнімі два тыдні-ж на было шматлікіх донатаў.

Рабочы Менск святкаваў 12-ты Настрывіч. Да 9-й гадзіны вуліцы пачалі запэўнівацца народам. Людзі наток сядзекае вуліцы ў двух бакоў. Мора людзей, сіджаў, плякатаў, дэсанты аркестраў.

Цяжка сёння і ў паветраным эфіры. Сяньні савецкіх радыё-станцыяў абмываюцца прывітаньнямі, дэманірацыя савецкіх сацыялістычных перамог.

Пачалася ўсесаюзная радыё-перакладка.

Што робіцца зараз у сталіцы Савецкага Саюзу?

Работы пралетарскіх Ленінград-Загончым, таварышчэ, які-нігды іх у 4-халовым тэрмін. Гарыць Тыфліс, Харкаў, Арджаніс, Растоў, Варшава.

неж:

— Сёння Савецкі Саюз абатчаецца разам новых прамасловых плігатаў. Імагавяныя рабочыя і працоўнае сялянства пад кіраваньнем камуністычнай партыі Савецкага Саюзу агрымалі рад перамог на фронце сацыялістычнага будаўніцтва. Уперад, да новых перамог, уперад да сусветнай пралетарскай рэвалюцыі!

— Масква — Чырвоная імліца... Грамавое ура... Чутны крокі сонны тысяч дэманстрантаў...

— Менск пільна Савецкі Саюз, брата-спіс сацыялістычнага рэспублікі, пралетарыят Захаду і ўсёга сьвету. Менск дэманстравае аб вялізарных дасягненнях Савецкага Беларусі, створанай Настрывічкім.

Перад трыбунай на Пляцы Воі перапраўным патокам ідуць дэманстранты. На трыбуну рэвалюцыяны штыб сацыялістычнага будаўніцтва на Беларусі: ЦК КП(б)Б, ЦВК БССР, Менскі акругком, Менскі акрыўкаком. Праходзяць міма трыбуны дзесяткі тысяч менскіх рабочых, прафэсараў зьвязу дэманструюць сваю пераможную пралетарскай рэвалюцыі, сваю гатоўнасьць амагацца да канца за Сацыялістычнаму Беларусі, за Саюз Сацыялістычных Савецкіх Рэспублік, за пралетарскую рэвалюцыю ва ўсім сьвеце. Каля 50 тысяч чалавек удзельнічалі ў дэманстрацыі.

... У гэты дзень вуліцы інтэ доўга былі перапоўненыя народам. Настрывічкія дні ўвайшлі ў быт працоўных. Яны сталі самым вялікім сапраўдным пралетарскім святам.

Пад штандармі ленынскай партыі

Вялікія дэманстрацыі ў гарадох БССР

БАБРУЙСК (Наш кар.). У дэманстрацыі прымае ўдзел звыш 10.000 працоўных гораду Бабруйска. 7 лістапада ўрачыста адкрыты гарадзкі бабруйскай вадпраход. З вялікім удзелам прайшоў адкрыцьцё Вабруйскага дрэвапраходнага кабінэту.

8 лістапада бабруйскага гарадзкая камсамольца наладзіла зьліні суботнікі на паграўчына-выгураччых работах на станцыях Барзіна, Бабруйска, на дрэвапраходным кабінэце і ў горадзе. У суботніку прымае ўдзел 600 камсамольцаў Бабруйска. Грошы ад суботніку перадаюцца ў фонд калектывізацыі.

Магілёў (Наш кар.). 12-годдзье настрывіцкай рэвалюцыі адзначылі ў Магілёве вялікай дэманстрацыяй працоўных, у якой брала ўдзел звыш 20.000 чал.

Ляктоўка вяліка студэнцкага сьвітоўка на 1000 чал. у больш сыгнавозе адкрыты клуб саюзу савецкіх і гатліб-ных слухачоў на 600 чал. фіналуцкіх Магілёва ўрачыста адкрылі дом фізкультуры.

ПОЛАНАК (Наш кар.). Пушчана нова-вагеліныя, пабудавана на працягу гэтых дзея. Цягелія да новага будаўніцтва сэзону дасць каля 3.000.000 літ. цэгля.

Суботнік рабочае моладзі

8-га лістапада ў Менску былі праведзены вялікі камсамольскі суботнік, у якім прымае ўдзел звыш 800 чалавек.

Камсамольцы праводзілі работу па разгрукцы хлеба, дошак, абліваў, солі і г. д.

Працавалі на таварнай станцыі, на базе МЦРК, у пакаўзе Беллапазоўка, на арыўляным складзе і на 102 вярэцьце чыгуны.

Суботнік даў каля 1000 р., якія перададаны ў фонд калектывізацыі вёскі.

Б. П.

Зьяўленьне на трыбуну прадстаўніка літоўскай секцыі МОПР у тав. Дубава, які перадаў прывітаньне працоўным Менску ад пралетарыату Літвы.

— У той час, — кажа тав. Дубаў, — як рабочая кляса БССР будзе сацыялізм, у капіталістычных краінах працягваюць новыя клясавыя бойкі і клясавыя супярэчнасьці паміж працаю і капіталам.

— Някая жыве сувэтыны Настрывічкі! — зазначае тав. Дубаў.

Тав. Кучар вітаў пленум ад імя рабочых харвавікоў.

Прадстаўнік Менскага гаргарадзю чырвонаармейскі Рузін у сваім прывітаньні запэўніў працоўных Менску, што Чырвоная армія гатова ў любы момант даць рушчы адрор клясавым ворагам, якія адважыцца паткнуцца на нашу маку.

Кіраўнік трамвая тав. Калудын даказаў пленуму, што рабочыя і тэх-

нічы прасанал да ХІІ-й гадавіны Настрывіцкай рэвалюцыі скончылі пабудову новай трамвайнай лініі — на Парусу. Работа скончыла на 2 месяцы раней вызначанага тэрміну.

Пленум на даклад тав. Галадзедз вынес рэзалюцыю, у якой зазначае, што ХІІ-ты год пралетарскай дыктатуры працоўных БССР сустрэнаюць пры ўмовах разгруктыва сацыялістычнага будаўніцтва.

Пленум гарсавету заклікае працоўных інтэлітэцкіх згуртавання наваго партыі Лепіна пад агульным пьёрдэра і рашучага правядзеньня генэральнай лініі партыі.

Пленум паслаў прывітаньне тэлеграму ЦК УсеКП(б) і ЦК КП(б)Б, а таксама Далека-Усходняй асобнай Чырвонай арміі.

Вынесена падазна трамвайнаму кіраўніцтву, рабочым і тэхпарсану за ўзмацненьне тэмпы работы і сканьчэньне новай лініі да Настрывічкіх свят.

Сяліны хутароў вёскі Цесава, Старобінскага раёну (Вабруйскай акрузы), у гэты дзень святкаваньня 12-й гадавіны Настрывіцкай рэвалюцыі арганізавалі калгас на плошчы ў 1.500 гектараў зямлі. У калгас уступіла 143 гаспадары, якія, дзякуючы сталінскай рэфарме, прымушаны былі выйсці з хутароў.

Калгас названы імям т. Чарвякова.

падарунок чыгуначнікаў да 12 гадавіны

ВОРША. (Па тэлеграфу). У аднак 12-й гадавіны Настрывіцкай рэвалюцыі ўдарная камсамольская брыгада, а таксама рабочая дэлегацыя Воршы вышлі ў рашучы 2 паравозы. Урачысты сход рабочых настанавіў паднесці паравозы сягон-

кай уладзе ў якасьці падарунку да 12-й гадавіны Настрывічкіна.

Рабочыя рамонтных майстэрняў станцыі Менск да 12-й гадавіны Настрывічкіна адрамантавалі ў выштарнінова чыгуны і пасажырскі паравоз, 2 клясыя вагоны і 10 таварных вагонаў.

Падарунак менскіх чыгуначнікаў 12-й гадавіне Настрывічкіна. На здымку паравоз і 12 вагонаў, адрамантаваных у выштарнінова чыгуны рамонтных майстэрняў станцыі Менск.

7-8 лістапада ў Менску

адбыўся прадвадзі Настрывіцкай рэвалюцыі. Дзеянні дэмансты ад вёсак і чырвонаармейскіх чальцаў прымалі ўдзел ва ўрачыстым вечарах на прадпрыемствах Менску.

На Ваўчаналодзе і некаторых іншых будаўніцтвах адбыліся вышкі пункту за ліквідацыі няшчысьненнасьці.

Менскіх Настрывічкіх святых вышкі ў Менску, Кіеў і ў Кранітэды на пашчю анікоў «Параскаа Камаўна» кам мінскіх дэлегатаў.

Камса, цы Койлаўскага раёну ў аднак 12-й гадавіны Настрывічкіна адкрылі ў Менску чырвоныя зьвязкі з 30 вагонаў бульбы.

Да Настрывічкіх свят у Менскай, Магілёўскай і некаторых іншых акругах пільна хлэбазагатоўка выканана са значным перавышчэньнем.

Святкаваньне 12-й гадавіны Настрывіцкай рэвалюцыі ў Менску прайшло ў вялікім удзеле.

6, 7 і 8-га лістапада ва ўсіх клясах чырвоных куткоў, у чырвонаармейскіх часьцінах, па ЖАКІС адбылося ўрачыстае вечары, прысьвечаныя Настрывічкіну. Прадпрыемствы вышлі спецыяльныя нумары насцідных газет.

8-га лістапада ў доме культуры адбыўся вялікі адчыненне вечару самарынасьці рабочых-будаўнікоў і сугаварыяна саюзу працоўнаго мастацтва. Прысутнічала каля 1.000 чалавек, у тым ліку сьлідзе ў падшэфных вёсак. Прадвадзі на «Пашча паказалі рад пашчідчых інаспэктываў.

Многія фабаўмаіконы паслалі ў падшэфныя вёскі рабочыя дэлегаты, якія разам з бядняца-серадзіцкім сь-

у новых клясах мэтэлістых

Рабочыя-мэтэлісты праводзілі святкаваньне ў сваім новым клясе. Дзесяць вялікай зьвязкі была заложана рабочымі. Сьценны ўпрыгожаны зьвязкамі і плякатамі. Пачынаецца ўрачысты часцяк. Доклад робіць прэзыдэнт Беларускай Акадэміі Наук тав. Ігнатюк. На катэдрных пашках ён ілюстраваў перад рабочымі вялікія размах нашага сацыялістычнага будаўніцтва як у горадзе, так і на вёсках. Тав. Ігнатюк у сваёй прамове сьпінуўся на шматлікіх пашчідчых правах і лівых уклікоў, якія на вераць у шпаркі рост нашага будаўніцтва. Само жыцьцё і практыка дапамагаюць разьбіць усё іх меркаваньні.

Ад АПАД ЦК КП(б)Б вітаў мэтэлісты тав. Сямішчык.

Агульны сход паслаў прывітаньне тэлеграму Далека-Усходняй асобнай Чырвонай арміі.

Пасьяя ўрачыста часткі выступіла «Сіняя блізка».

Адкрыўся антырэлігійны унівэрсытэт

ВОРША. (Наш кар.). 8-га лістапада адкрыўся наядзельны антырэлігійны унівэрсытэт на 40 слухачоў. Сродкі на ўтрыманьне унівэрсытэту адпусцілі рад арганізацыі Аршаншчыны.

За чорным зьмучаным лесам залітаваў вадаром мінгуцься агляды. Чырвонымі бліскучымі аніжамі раскоў на кавалкі мутны небасхі, абліў гарачымі іскрамі дзяжыя хмары.

Нарадзіўся новы дзень. Вяліку сацыялістычэ заросна альгоўнікам пралатыны леу паручыў стук калёс. 8-гад апушчаных унівэ лалак якія пачыналіся фурыянка. На калёсах дзею. Аўдыя-стары, з заросным да самых вяршынь вадаромні гварам. Гэта — Язэп Крэмень, — яшчэр бліжэйшыя вёскі. Другі — вясельнава белы, бізэвуш — Пашал, сын Язэпа Крэменя.

Узыхаўшы на дарогу, стары ўзрушына ватуваў лідыямі каля, зачынуў гудамі:

— Но... ах, каб ты... — Яно... вёска сьцінь... сумні і нібы вадуманы аб чымсьці сказаў да больша Пашал.

— Пашал! Яны, гэтым галадарынам — зморшчывы Язэп Крэмень, ахалінаваць чыжыком рыхлы вушы, — і дзень і ўначы дашынуць...

Пашал няўдольна наглядзеў на бацьку, падаў плічэма.

— Дык варапта-ж было пільна да дэсе з гэтай бульбы, навошта хаваць? Дзеця чаю ночы ні сьпіць, на дзядзька можаць, усё бацька? Дзеця чаго? На лепш аддаць лішак дэжэрава і... сьціні опаканя!

— Каб дурны, дык маўчыць. На рэж мяне кутроў — адраваў Язэп Крэмень... — Што сказаў — тыя... — А каб зьмучыць — запячаў зьмуч Пашал.

Язэп Крэмень моўчы агляў галыбы асунуўся ў калёсы, ніжэй пашынуў пашку на лушпы. Па хвіліна сказаў:

— Хай атрыснучь чытуць... — І внодучы... — перахуча зьмучырачы Пашал, — а што ўжо было-б крхту агляў... — А то — спыніць воля сьціня...

Сымон Хурсік

ЧУЖЫНЕЦ

гумнаў. Пашал сьцік. Замысьліўся. — Ня думай, а каля адрагаў, — нарадэе паручыў яго залуду бацька, азіжаны каля пуні з калёс, — з іх заводзіць сабе кажука на пашчідчых!

Пашал зьлізе з калёс, глыбока ўдхнуў дзея, пазірваючы кудысьці ўбок, навоўна пашаў расушчываць хамут.

Пічучна ступаючы на карчужкі, вельмі асьміраючы Ідэо гудомы. Напрымыкаты. Яна боку дэпашчэда залашчана арыбная гора. Язэп вым сукан тырчача па пільнама руня зарыжэвалі пісонуаці. Ляжыкі халаву руня адтавараны лашы кустоў, алвоньці іх у бок, пралатыч наперал. Раштам прышчынуць, прышчынуць да зямлі.

— Наўжо прашаў і што-ж гэта яны вярбаві? Пешь сьвеша? — І каб сабіла, кудачу гэтаму? — Дашыў ён, размахваючы ў паветру рунямі, — чаго добрага: паўсеа выкачлі?

І зьмучыўся з пашч отрэбьбу лясныкі кінучы ў пільб леу.

Замост вярнуўся пашч, бішчэў капец бульбы...

Сымон Хурсік

Дзе мяне набарца на ўсё? — Хойцік, Язэп, — сьмечыцца член сьвасэту, — ты гаспадар чыны, одор прыгараўчы — сьці ўсё на перапрыччых.

Дэжэжыч аніжэвалі: аб кітідых буржуазі, аспраханьнічэ... Пашал перашоў да нашага гаспадаркі, да вялікае пільноці... Патрабна супольная праца рабочых і сьціня... Заводзі вёсны дапамагаюць, вёска — навіна зьмочам... Вёска навіна парваць з утварынама... Хлеб, бульбу прадвадзіць толькі дэжэрава...

Пашал дэжэрава, — заўгў пагоўці, каб ськончыць дэжэрава, — трыба... Паціфчюна да сьціла, пашчідчэ дэбра-хавотна аніжэваліца на ачаду бульбы. Спабарыччэ пашчэа...

— Усхлпўс з лавы і Язэп Крэмень, Паглядзеў на ўсё, ціха асунуўся зьмуч на месца. Ён гатаў: можа і без мяне абліжэвалі?

— Ну а на Язэпа Крэменя ролкі, бэдава? — запітаў старшыня соху.

— А што ўжо магу, і стары, — прыдзінуўся бэдачюком Крэмень.

Натуў дурныя зарэкаваў. — Ого! ня аддэла, — паучыўся галасын.

— Нама ў мяне, нама, — адмахваўся рунямі Язэп Крэмень.

— Дашы міно слова, — раштам гудуць у парочу высокі сукарылівы ляснык, — я маю сказаць... — Кажы, кінуў галавоў старшыня.

— Міне, зьліцца, ніжэй ён... Крэмень і не дас... Ня трыба... Я за яго дас... Сход заўсч. Са зьліжэньнем, некачюна з утварына прывялаваца да прамоды. Пашчідчэ пільна паглядзеў на Язэпа Крэменя і голаса сказаў:

— Я сьвіяў і гэсе пільн калепчэ аніжэвалі. Значыцца можа ўсё і аддаць за Язэпа Крэменя!

— Дзе ты, аніжэвалі, аніжэвалі? — раштам усхлпўс з лавы, які ашпарыў...

Пад сьцягам сонцаўсходу

Зьліпае бровы хмар, Прэманна дапощ, Іпадэцца сонца спаць Пад мянкію нудраў зямлю, Зямля запальвае На зьмону Свой агонь, Які маці корміць сваім упасным сокам.

Зямлі і чапавані! Штурм розуму і скарбі Зямлі і скарбі! Энэргія і агода! І электрычнасьцю Зьліпем зямлі абшар Пад сьцягам радэцы, Пад сьцягам сонцаўсходу.

Зямлі і чапавані! Хай сьвіня гул зямлі Над чалавечым нощца, Які здань былога зьдэку Але прыбром сьці Мы атрэнем час — кабі Ня будзе панаваць Зямлі над чалавечым, І Беларусь, і Украіна, і Расія, І моц татар, ігусяў і армія, Зьліжэвалі чужыяцьця, Законы вываляў — За Днепрабудам Гора ўзьяўшы Сталінотан.

Дэжэжыч і параначыя, Індзі ня можа быць! Гэтуяна мучыць! Астатняму паўстаньню! Крэйлі, пашчя, Уздымам бэрацьбы У гораў росту Іныхх рыхтававалі!

Угрунь, жыцьці! Рагору і скарбі! Якіх і скарбі! Якіх і скарбі! Уступіце разьбэжым — Захавайце абшар, Каб, як і сонцу, нам Ня вядэць розных межаў.

І бліжэй, бліжэй, бліжэй, Што дзень, што час, што крок — Нацыяны пільнаць, Які усны зь вуснамі, Тэй сэрца, думка, зрок — Зьліжэваліца ў сьмію Савецкага Сусьвету!

У падытоўчы перыяд на ўсё часці дзіх разгруктываць шырокае растула-чаваньне работа на гісторыі Настрывічкіна і вялікіх перамог году пільноці. З гэтай мэтай у гэты дзень арганізавалі спецыяльныя пашчідчэвалі і гутаркі. Гэтай работай ахалены ўсё прыбўшым маладыя, які аніжэваліца лшчэ частова ў дэжэрава, а такса

